

Розвиток рухових якостей юних футболістів 13-14 років

Перевозник В. І., Перцухов А. А.

Харківська державна академія фізичної

Анотація. Мета – встановити показники розвитку рухових якостей футболістів 13-14 років. **Матеріал і методи:** аналіз науково-методичної літератури, педагогічні методи дослідження, методи математичної статистики. **Дослідження** проводилося з футболістами ДФА «Геліос» Харків 13-14 років. **Результати:** в статті представлено дані, що характеризують рівень розвитку швидкісних та швидкісно-силових здібностей, загальної та спеціальної витривалості футболістів 13-14 років. **Висновки:** Результати проведеного дослідження свідчать про те, що показники фізичної підготовленості футболістів 13-14 років даної групи знаходиться на середньому рівні. Встановлено, що рівень розвитку швидкісних та швидкісно-силових здібностей футболістів даної групи знаходиться на недостатньому рівні. У свою чергу, оцінка загальної та спеціальної витривалості вказує на задовільний рівень підготовленості даної групи футболістів.

Ключові слова: рухові якості, швидкість, швидкісно-силові здібності, загальна витривалість, спеціальна витривалість.

Вступ. На думку багатьох фахівців (Годик, 2006; Костюкевич, 2006; Лисенчук, 2003; Тюленьков, 2007), підготовка футболістів повинна базуватися на спадкоємній методиці тренування, що забезпечує становлення спортивної майстерності, ріст функціональних можливостей і їх максимальну реалізацію. Деякими спеціалістами відзначається, що в системі підготовки юних футболістів ключовими є етапи попередньої та спеціалізованої базової підготовки. Крім того, останнім часом все більшого значення набуває розв'язання проблеми індивідуалізації й диференціювання процесу фізичної підготовки футболістів. Тому, на етапі попередньої базової підготовки важливою задачею є встановлення особливостей підготовленості футболістів, які надалі будуть орієнтиром і ляжуть в основу підготовки у відповідності з ігровою спеціалізацією.

Багатьма авторами вивчено питання, які стосуються побудови розвитку рухових здібностей футболістів різних груп: юних футболістів (Абдула, & Перцухов, 2012; Лебедев, 2016; Тюленьков, 2004; Шаленко, & Перцухов, 2010;

Шаленко, 2005), футболістів професійних команд різного рівня (Годик, 2006; Костюкевич, 2006; Шаленко, & Перцухов, 2010) та футболістів на етапі переходу з дитячо-юнацького в професійний футбол (Новокщенов, 2000; Перцухов, 2008; Перцухов, 2017).

Так, аналіз доступної літератури (Анохин, 1975; Бернштейн, 1966; Ермолаев, 1985; Уилмор, & Костилл, 1997) дозволив встановити, що розвиток всіх органів і систем організму відбувається неодноразово і нерівномірно. На кожному етапі онтогенезу функціональні можливості організму дітей і підлітків відповідають вимогам, що пред'являються до них з боку навколишнього середовища. Встановлено, що для підлітків 13-14 років характерне ще більше вдосконалення діяльності всього організму. Інтенсивно збільшуються всі розміри тіла, розвивається сила, швидкість, спритності, зростають темпи рухів, швидко розвивається здібність до запам'ятовування рухів (В. В. Дубилей, & to distinguish from П. В. Дубилей, 1988; Ермолаев, 1985).

Аналіз основних напрямків дослідницької діяльності у футболі свідчить про те, що на сучасному етапі його розвитку однієї з найважливіших

проблем підготовки спортсменів є організація контролю рівня їх фізичної підготовленості.

Як відзначається в деяких роботах, головними передумовами, які характеризують готовність до освоєння навчального матеріалу, є фізична, рухова (у тому числі координаційна) і психічна готовність.

Крім того, відзначається, що кінцевий результат виконання дій з м'ячем в іграх визначається комплексом здібностей, які проявляються в комбінації, головним чином технічними і фізичними можливостями футболістів.

У зв'язку з цим метою досліджень, представлених в даній роботі, було визначити рівень розвитку рухових здібностей юних футболістів 13-14 років.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Кваліфікаційна робота виконувалась згідно теми НДР кафедр футболу та хокею, спортивних та рухливих ігор та одноборств Харківської державної академії фізичної культури на 2016-2020 рр. за темою «Психо-сенсорна регуляція рухової діяльності спортсменів ситуативних видів спорту».

Мета роботи – встановити показники розвитку рухових якостей футболістів 13-14 років.

Завдання роботи:

1. Вивчити сучасний стан процесу фізичної підготовки футболістів 13-14 років за даними науково-методичної літератури.
2. Встановити показники розвитку швидкісних можливостей футболістів 13-14 років.
3. Виявити показники швидкісно-силових здібностей футболістів 13-14 років.
4. Провести аналіз показників загальної та швидкісної витривалості футболістів 13-14 років.

Матеріал та методи дослідження.

Матеріал і методи: аналіз науково-методичної літератури, педагогічні методи дослідження, методи математичної статистики. Дослідження проводилося з футболістами ДФА «Геліос» Харків 13-14 років. Педагогічне тестування

проводилося з 25.10 по 26.10. 2017 року на стадіоні «Схід» міста Харків. У тестуванні взяли участь юні футболісти 2004 року народження в кількості 25 чоловік. Тестування було проведено протягом 2 днів. У перший день юні футболісти здавали тести для визначення рівня розвитку швидкісних якостей, і спеціальної витривалості; у другий день - швидкісно-силових якостей і загальної витривалості. Всі результати тестів оброблялися і заносилися в спеціально розроблений протокол. Після цього нами проводилося теоретичне, математичне і прикладне узагальнення результатів, а також систематизувалися показники всіх досліджень.

Дослідження проведено з дотриманням основних біоетичних положень Конвенції Ради Європи про права людини та біомедицину (від 04.04.1997г.), Гельсінкської декларації Всесвітньої медичної асоціації про етичні принципи проведення наукових медичних досліджень за участю людини (1964-2008 рр.), а також наказу МОЗ України № 690 від 23.09.2009 р.

Результати дослідження.

У таблиці 1 наведено показники фізичної підготовленості футболістів 13-14 років.

З представленої таблиці видно, що у футболістів даної групи результати бігу на 30 м знаходились в діапазоні від 5,07 с до 5,31 с, при середньому результаті по групі $5,19 \pm 0,01$ с. При цьому оцінки швидкісних можливостей у даних футболістів варіювались від 3 до 4 балів, при середньому значенні по групі $3,56 \pm 0,10$ балів (табл. 2).

У результаті проведеного дослідження було встановлено, що у футболістів даної групи результати стрибка у довжину з місця варіювались в межах від 179 см до 207 см, при середньому значенні по групі $190,29 \pm 1,58$ см.

При цьому оцінки стрибка у довжину з місця у даних футболістів 13-14 років варіювались від 3 до 5 балів, при середньому значенні $3,60 \pm 0,12$ балів.

СПОРТИВНІ ІГРИ SPORTYVNI IHRY СПОРТИВНЫЕ ИГРЫ 2018№3(9)

Розглядаючи показники швидкісно-силових можливостей юних футболістів 13-14 років видно, що результати стрибка

у висоту з місця у футболістів даної групи варіювались від 33,3 см до 45,3 см, при середньому значенні $39,23 \pm 0,69$ см.

Таблиця 1

Показники фізичної підготовленості футболістів 13-14 років

№	Футболіст	Біг на 30 м, с	Стрибок у довжину з місця, см	Стрибок у висоту з місця, см	Біг 6 хвилин, м	Біг на 500 м, хв
1	Г-к Б.	5,31	200	43,2	1365	1,48
2	Г-о Є.	5,22	203	43,9	1270	1,56
3	К-о Н.	5,28	207	45,3	1320	1,51
4	К-о М.	5,19	192	40,6	1285	1,53
5	Л-й К.	5,15	196	42,6	1340	1,48
6	С-н К.	5,21	193	41,4	1325	1,51
7	С-й А.	5,19	188	37,4	1300	1,52
8	Х-н Б.	5,26	184	36,7	1385	1,44
9	М-й Д.	5,24	195	41,6	1250	1,62
10	Н-в І.	5,18	191	39,6	1380	1,46
11	Д-о М.	5,15	193	41,5	1250	1,63
12	С-в М.	5,12	196	42,3	1310	1,52
13	К-н Д.	5,25	193	40,6	1335	1,50
14	С-в Є.	5,21	189	38,5	1295	1,53
15	Н-в В.	5,17	191	39,7	1380	1,45
16	Ч-н Д.	5,22	180	34,7	1255	1,60
17	С-о В.	5,09	202	43,9	1385	1,42
18	Д-н А.	5,13	180	34,6	1250	1,61
19	Ш-о В.	5,15	179	33,3	1340	1,49
20	В-в К.	5,21	192	39,8	1280	1,54
21	М-о М.	5,12	181	34,8	1390	1,43
22	Т-о С.	5,18	186	37,1	1260	1,59
23	Д-н Є.	5,23	181	35,4	1265	1,56
24	П-х М.	5,07	181	35,3	1370	1,47
25	Щ-н О.	5,14	184	36,9	1280	1,55
В середньому по групі		$5,19 \pm 0,01$	$190,28 \pm 1,58$	$39,23 \pm 0,69$	$1314,60 \pm 9,92$	$1,52 \pm 0,01$

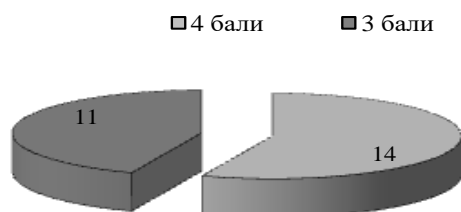

Рис. 1. Співвідношення оцінок швидкісних можливостей футболістів 13-14 років

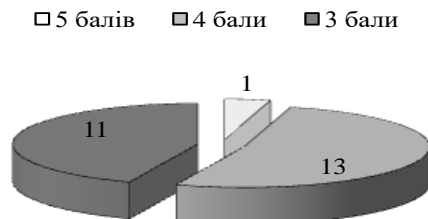

Рис. 2. Співвідношення оцінок стрибка у довжину з місця футболістів 13-14 років

Аналіз оцінок стрибка у висоту свідчить, що вони знаходились в межах 3-4

бали, при середньому значенні по групі $3,20 \pm 0,08$ балів. У свою чергу, у результаті

СПОРТИВНІ ІГРИ SPORTYVNI IHRY СПОРТИВНЫЕ ИГРЫ 2018 №3(9)

порівняльного аналізу середніх оцінок швидкісно-силових можливостей футболістів 13-14 років, було встановлено,

що оцінки варіювались в діапазоні від 3 балів до 4,5 балів, при середньому значенні по групі $3,40 \pm 0,09$ балів.

Таблиця 2

Оцінки розвитку рухових якостей футболістів 13-14 років

№	Футболіст	Швидкісні можливості	Швидкісно-силові можливості	Загальна витривалість	Швидкісна витривалість
1	Г-к Б.	3	4,0	4	4
2	Г-о Є.	3	4,0	4	3
3	К-о Н.	3	4,5	4	4
4	К-о М.	4	3,5	4	4
5	Л-й К.	4	4,0	4	4
6	С-н К.	3	3,5	4	4
7	С-й А.	4	3,0	4	4
8	Х-н Б.	3	3,0	4	5
9	М-й Д.	3	3,5	3	3
10	Н-в І.	4	3,5	4	4
11	Д-о М.	4	3,5	3	3
12	С-в М.	4	4,0	4	4
13	К-н Д.	3	3,5	4	4
14	С-в Є.	3	3,0	4	4
15	Н-в В.	4	3,5	4	4
16	Ч-н Д.	3	3,0	4	3
17	С-о В.	4	3,5	4	5
18	Д-н А.	4	3,0	3	3
19	Ш-о В.	4	3,0	4	4
20	В-в К.	3	3,5	4	4
21	М-о М.	4	3,0	4	5
22	Т-о С.	4	3,0	4	3
23	Д-н Є.	3	3,0	4	3
24	П-х М.	4	3,0	4	4
25	Щ-н О.	4	3,0	4	4
В середньому по групі		$3,56 \pm 0,10$	$3,40 \pm 0,09$	$3,88 \pm 0,07$	$3,84 \pm 0,12$

□ 4 бали   ■ 3 бали

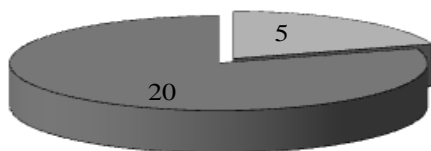

Рис. 3. Співвідношення оцінок стрибка у висоту з місця футболістів 13-14 років

□ 4,5 бали   □ 4,0 бали
■ 3,5 бали   ■ 3,0 бали

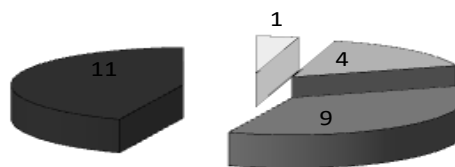

Рис. 4. Співвідношення оцінок швидкісно-силових можливостей футболістів 13-14 років

З таблиці 1 видно, що у футболістів даної групи результати 6-ти хвилинного бігу знаходились в межах від 1250 м до 1390 м, при середньому значенні $1314,60 \pm 9,92$ м.

Аналізуючи оцінки загальної витривалості футболістів 13-14 років даної групи, видно, що оцінки варіювались від 3 до 4 балів, при середньому значенні по групі $3,88 \pm 0,07$ бала.

У результаті проведеного тестування було встановлено, що результати бігу на 500 м у футболістів 13-14 років варіювались в межах від 1,42 до 1,63 хв, при середньому значенні $1,52 \pm 0,01$ хв.

Аналізуючи оцінки швидкісної витривалості футболістів 13-14 років даної групи, видно, що оцінки варіювались в межах від 3 до 5 балів, при середньому значенні по групі $3,84 \pm 0,12$ бала.

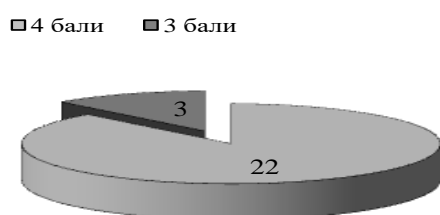

Рис. 5. Співвідношення оцінок загальної витривалості футболістів

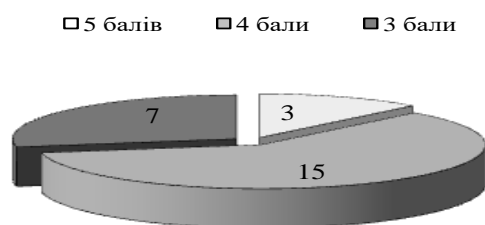

Рис. 6. Співвідношення оцінок швидкісної витривалості футболістів 13-14 років

Висновки:

1. У результаті проведених досліджень було встановлено, що у футболістів 13-14 років результати бігу на 30 м знаходились в діапазоні від 5,07 с до 5,31 с, при середньому результаті по групі $5,19 \pm 0,01$ с.

2. Встановлено, що у футболістів 13-14 років результати стрибка у довжину з місця варіювались в межах від 179 см до 207 см, при середньому значенні по групі $190,29 \pm 1,58$ см. Результати стрибка у висоту з місця у футболістів 13-14 років варіювались від 33,3 см до 45,3 см, при середньому значенні $39,23 \pm 0,69$ см.

3. У футболістів 13-14 років результати 6-ти хвилинного бігу знаходились в межах від 1250 м до 1390 м, при середньому значенні $1314,60 \pm 9,92$ м.

4. Результати бігу на 500 м у футболістів 13-14 років варіювались в межах від 1,42 до 1,63 хв, при середньому значенні $1,52 \pm 0,01$ хв.

5. У футболістів 13-14 років даної групи середня оцінка швидкісних можливостей становила $3,56 \pm 0,10$ балів, швидкісно-силових можливостей – $3,40 \pm 0,09$ балів, загальної витривалості – $3,88 \pm 0,07$ балів, швидкісної витривалості – $3,84 \pm 0,12$ балів.

Результати проведеного дослідження свідчать, що рівень фізичної підготовленості футболістів 13-14 років даної групи знаходиться на середньому рівні.

7. Дослідження фізичної підготовленості свідчить про недостатній рівень розвитку швидкісних та швидкісно-силових здібностей футболістів даної групи. У свою чергу, оцінка загальної та спеціальної витривалості вказує на задовільний рівень підготовленості даної групи футболістів.

Перспективи подальших досліджень. Подальші дослідження будуть спрямовані на встановлення техніко-тактичних показників змагальної діяльності футболістів 13-14 років даної групи.

Конфлікт інтересів. Автори відзначають, що не існує ніякого конфлікту інтересів.

Джерела фінансування. Ця стаття не отримала фінансової підтримки від

державної, громадської або комерційної організації.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

- Абдула, А. Б., & Перцухов, А. А. (2012). Диагностика и развитие двигательных качеств юных футболистов 8-9 лет. *Слобожанський науково-спортивний вісник*, 1, 35-39.
- Анохин, П. К. (1975). *Очерки по физиологии функциональных систем*. Москва: Медицина.
- Бернштейн, Н. А. (1966). *Очерки по физиологии движений и физиологии активности*. Москва: Медицина.
- Годик, М. А. (2006). *Физическая подготовка футболистов*. Москва: Терра-спорт, Олимпия пресс.
- Дубилей, В. В., & Дюбилей, П. В. (1988). Классификация возрастных групп населения. *Теория и практика физической культуры*, 1, 8–16.
- Ермолаев, Ю. А. (1985). *Возрастная физиология*. Москва: Высшая школа.
- Костюкевич, В. М. (2006). *Управление тренировочным процессом футболистов в годичном цикле подготовки*. Винница: Планер.
- Лебедев, С. І. (2016). *Удосконалення тренувального процесу юних футболістів 10-12 років з урахуванням ігрового амплуа*. (Кандидатська дисертація). Харків, Україна.
- Новокщенов, И. Н. (2000). *Специальная физическая подготовка футболистов различных игровых амплуа на этапе спортивного совершенствования*. (Кандидатская диссертация). Волгоград, Россия.
- Перцухов, А. А. (2008). Модельные характеристики физической подготовленности футболистов 17-19 лет. *Слобожанський науково-спортивний вісник*, 4, 82-86.
- Перцухов, А. А. (2017). Фізична підготовленість футболістів 18-19 років. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова. Серія 15. «Науково-педагогічні проблеми фізичної культури / фізична культура і спорт»*, 6 (88) 17, 56-61.
- Тюленьков, С. Ю. (2004). Сравнительный анализ физической подготовленности футболистов раннего возраста. *Теория и практика футбола*, 4, 14-19.
- Тюленьков, С. Ю. (2007). *Теоретико-методические подходы к системе управления подготовкой футболистов высокой квалификации: монография*. Москва: Физическая культура.
- Уилмор, Дж. Х., & Костилл, Д. Л. (1997). *Физиология спорта и двигательной активности*. Киев: Олимпийская литература.
- Шаленко, В. В., & Перцухов, А. А. (2010). Динаміка рухових здібностей футболістів 12-15 років. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*, 12, 160-162.
- Шаленко, В. В., & Перцухов, А. А. (2010). Порівняльний аналіз показників фізичної підготовленості футболістів професійних команд різного рівня. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту: науковий журнал*. 1, 139–141.
- Шаленко, В. В. (2005). *Формування рухових якостей та технічної підготовленості школярів протягом безперервної футбольної підготовки*. (Кандидатська дисертація). Харків, Україна.

Стаття поступила в редакцію: 15.05.2018 р.

Опублікована: 1.06.2018 р.

Аннотация. Перевозник В.И., Перцухов А.А. Развитие двигательных качеств юных футболистов 13-14 лет. Цель – установить показатели развития двигательных качеств футболистов 13-14 лет. Материал и методы: анализ научно-методической литературы, педагогические методы исследования, методы математической статистики.

Исследование проводилось с футболистами ДФА «Гелиос» Харьков 13-14 лет. Педагогическое тестирование проводилось с 25.10 по 26.10. 2017 года на стадионе «Восток» города Харьков. В тестировании приняли участие юные футболисты 2004 года рождения в количестве 25 человек. Тестирование было проведено в течение 2 дней. В первый день юные футболисты сдавали тесты для определения уровня развития скоростных качеств, и специальной выносливости; во второй день - скоростно-силовых качеств и общей выносливости. Все результаты тестов обрабатывались и заносились в специально разработанный протокол. После этого нами проводилось теоретическое, математическое и прикладное обобщения результатов, а также систематизировались показатели всех исследований. Полученные результаты позволили нам сделать выводы. **Результаты:** в статье представлены данные, характеризующие уровень развития скоростных и скоростно-силовых способностей, общей и специальной выносливости футболистов 13-14 лет. **Выводы:** Результаты проведенного исследования свидетельствуют о том, что показатели физической подготовленности футболистов 13-14 лет данной группы находится на среднем уровне. Установлено, что уровень развития скоростных и скоростно-силовых способностей футболистов данной группы находится на недостаточном уровне. В свою очередь, оценка общей и специальной выносливости указывает на удовлетворительный уровень подготовленности данной группы футболистов.

Ключевые слова: двигательные качества, быстрота, скоростно-силовые способности, общая выносливость, специальная выносливость.

Abstract. *Perevoznyk V.I., Pertsukhov A.A. Development of motive qualities of young football players at the age of 13-14 years. Purpose – is to determine indicators of development of motive qualities of football players at the age of 13-14 years. Material and methods: analysis of scientific and methodical literature, pedagogical methods of the research, methods of mathematical statistics. The research was conducted with football players at the age of 13-14 years of CFA “Helios” Kharkiv. The pedagogical testing was held at the stadium “Vostok” of Kharkiv from October 25, 2017 till October 26, 2017. Young football players, born in 2004 in number of 25 persons, took part in the testing. The testing was held within 2 days. In the first day young football players took tests for determination of the level of development of high-speed qualities, and special endurance; in the second day - high-speed and power qualities and general endurance. All results of tests were processed and entered in specially developed protocol. After that we carried out theoretical, mathematical and applied generalizations of results and we also systematized indicators of all researches. The received results allowed us to draw conclusions. Results: the data, characterizing the level of development of high-speed and high-speed and power abilities, general and special endurance of football players at the age of 13-14 years are provided in the article. Conclusions: Results of the conducted research demonstrate to what indicators of physical fitness of football players at the age of 13-14 years of this group are at the average level. It is established that the level of development of high-speed and high-speed and power abilities of football players of this group are at the insufficient level. In turn, assessment of general and special endurance specifies the satisfactory level of preparedness of this group of football players.*

Keywords: *motive qualities, speed, high-speed and power abilities, general endurance, special endurance.*

References

- Abdula, A. B., & Percuhov, A. A. (2012). Diagnostika i razvitie dvigatel'nyh kachestv junyh futbolistov 8-9 let [Diagnosis and development of motor qualities of young players 8-9 years.]. *Slobozhans'kij naukovo-sportivnij visnik*, 1, 35-39.
- Anohin, P. K. (1975). *Ocherki po fiziologii funkcional'nyh sistem* [Essays on the physiology of functional systems]. Moskva: Medicina.
- Bernshtejn, H. A. (1966). *Ocherki po fiziologii dvizhenij i fiziologii aktivnosti* [Essays on physiology of movements and physiology of activity]. Moskva: Medicina.

- Godik, M. A. (2006). *Fizicheskaja podgotovka futbolistov* [Physical training of football players]. Moskva: Terra-sport, Olimpija press.
- Dubilej, V. V., & Djubilej, P. V. (1988). Klassifikacija vozrastnyh grupp naselenija [Classification of age groups of the population]. *Teorija i praktika fizicheskoj kul'tury*, 1, 8–16.
- Ermolaev, Ju. A. (1985). *Vozrastnaja fiziologija* [Age physiology]. Moskva: Vysshaja shkola.
- Kostjuevich, V. M. (2006). *Upravlenie trenirovochnym processom futbolistov v godichnom cikle podgotovki* [Management of the training process of football players in the annual training cycle.]. Vinnica: Planer.
- Lebedev, S. I. (2016). *Udoskonalennja trenuval'nogo procesu junih futbolistiv 10-12 rokov z urahuvannjam igrovogo amplua* [Improvement of the training process for young footballers of 10-12 years, taking into account the role of the game]. (Kandidats'ka disertacija). Harkiv, Ukraïna.
- Novokshhenov, I. N. (2000). *Special'naja fizicheskaja podgotovka futbolistov razlichnyh igrovyh amplua na jetape sportivnogo sovershenstvovanija* [Special physical training of players of various game roles at the stage of sport improvement]. (Kandidatskaja dissertacija). Volgograd, Rossija.
- Percuhov, A. A. (2008). Model'nye harakteristiki fizicheskoj podgotovlennosti futbolistov 17-19 let [Model characteristics of physical fitness of football players 17-19 years]. *Slobozhans'kij naukovo-sportivnij visnik*, 4, 82-86.
- Percuhov, A. A. (2017). Fizichna pidgotovlenist' futbolistiv 18-19 rokov [Physical fitness of players aged 18-19]. *Naukovij chasopis Nacional'nogo pedagogichnogo universitetu imeni M.P.Dragomanova. Serija 15. «Naukovo-pedagogichni problemi fizichnoï kul'turi / fizichna kul'tura i sport»*, 6 (88) 17, 56-61.
- Tjulenk'ov, S. Ju. (2004). Sravnitel'nyj analiz fizicheskoj podgotovlennosti futbolistov rannego vozrasta [Comparative analysis of the physical fitness of early players]. *Teorija i praktika futbola*, 4, 14-19.
- Tjulenk'ov, S. Ju. (2007). *Teoretiko-metodicheskie podhody k sisteme upravlenija podgotovkoj futbolistov vysokoj kvalifikacii: monografija* [Theoretical and methodical approaches to the management system for the preparation of football players of high qualification: monograph]. Moskva: Fizicheskaja kul'tura.
- Uilmor, Dzh. H., & Kostill, D. L. (1997). *Fiziologija sporta i dvigatel'noj aktivnosti* [Physiology of sport and motor activity]. Kiev: Olimpijskaja literatura.
- Shalenko, V. V., & Percuhov, A. A. (2010). Dinamika ruhovih zdibnostej futbolistiv 12-15 rokov [Dynamics of motor abilities of football players 12-15 years]. *Pedagogika, psihologija ta mediko-biologichni problemi fizichnogo vihovannja i sportu*, 12, 160-162.
- Shalenko, V. V., & Percuhov, A. A. (2010). Porivnjal'nij analiz pokaznikov fizichnoï pidgotovlenosti futbolistiv profesijnih komand riznogo rivnja [Comparative analysis of indicators of physical fitness of football players of professional teams of different levels]. *Pedagogika, psihologija ta mediko-biologichni problemi fizichnogo vihovannja i sportu: naukovij zhurnal*. 1, 139–141.
- Shalenko, V. V. (2005). *Formuvannja ruhovih jakostej ta tehnicnoï pidgotovlenosti shkoljariv protjagom bezperervnoï futbol'noï pidgotovki* [Formation of motor qualities and technical preparedness of students during continuous football training]. (Kandidats'ka disertacija). Harkiv, Ukraïna.

Відомості про авторів

Перевозник Володимир Іванович: к.фіз.вих., доцент; Харківська державна академія фізичної культури: вул. Ключківська, 99, м. Харків, 61058, Україна.

Перевозник Владимир Иванович: к.физ.восп., доцент; Харьковская государственная академия физической культуры: ул. Ключковская, 99, г. Харьков, 61058, Украина.

Vladimir Perevoznik: PhD (Physical Education and Sport), Associate Professor; Kharkiv State Academy of Physical Culture: Klochkivska 99, Kharkiv, 61058, Ukraine.

<https://orcid.org/0000-0001-6798-1497>

E-mail: v.perevoznik60@mail.ru

Перцухов Андрій Анатолійович: к.фіз.вих; Харківська державна академія фізичної культури: вул. Клочківська, 99, м. Харків, 61058, Україна.

Перцухов Андрей Анатольевич: к.физ.восп; Харьковская государственная академия физической культуры: ул. Клочковская, 99, г. Харьков, 61058, Украина.

Andrii Pertsukhov: PhD (Physical Education and Sport); Kharkiv State Academy of Physical Culture: Klochkivska 99, Kharkiv, 61058, Ukraine.

<https://orcid.org/0000-0003-1525-8488>

E-mail: pertsukhov_82@ukr.ru